

STENVALLS

NYHETSMAGASIN FRÅN ETT FÖRETAG MED VISIONEN ATT TA TILLVARA TRÄETS ALLA MÖJLIGHETER • MAJ 2021

Ny virkesköpare
i Luleå och Råneå:

MAGNUS GLADH

GRÖNT KRETSLOPP | MARKBERED FÖR PLANTERING
RÖJNING MED MENING | PÅ SPANING EFTER UGGLA

Högtryck för Stenvalls och träbranschen

Nu nalkas sommaren och trävarubranschen går in i högsäsong. Efterfrågan på produkter från skogsråvara har ökat kraftigt över hela världen sedan pandemin början, och behovet är fortsatt stort framåt. I nuläget säljs allt som produceras och stora mängder går till bygg- och möbelindustrin i Europa, Japan och USA. Detta anade vi inte för ett år sedan när gränser stängde och världshandeln bromsade upp – så det är otroligt roligt att marknadsläget vände så snabbt! Extra glädjande är att detta sker nu när vi har alla våra fyra anläggningar i full drift efter flera års arbete med stora investeringar. Vi står nu redo att möta den ökade efterfrågan.

Det är även en bra tid att vara skogsägare. Den norrländska, senvuxna skogen är eftertraktad på alla våra marknader tack vare sina goda egenskaper och höga kvalitet. Nu har vi stort behov av såväl sågtimmer som klentimmer till våra sågverk, så funderar ni på att slutavverka, gallra eller sälja en leverans kan ni kontakta våra virkesinköpare.

Med önskan om en aktiv sommar på era skogsfastigheter!

Folke Stenvall, vd

Hållbar idag och i morgon

Det är fantastiskt att se hur användandet av trä ökar på skilda områden, allt från husbyggande till inredning och produktion av konsumtionsmaterial som textil och papper – med hamburgerkedjornas pappsugrör som spekulativt exempel.

Med ett ökat nyttjande av trävaran kommer även ett större intresse för skogsbruket, och i den allmänna debatten ökar kraven på branschen. Då känns det bra att vi har vår grund i just skogen. Genom att sköta återväxten av denna förnyelsebara naturresurs och inte slösa med den eller förstöra dess tillgångar lever vi som andra branscher lär!

Vi inom skogsbruket fortsätter att utveckla och förbättra våra metoder för allt från markberedning inför plantering till maximering av tillvaratagandet av energi i värmeplanor. Det kan du se exempel på i denna tidning. Rätt brukad är skogen en oändlig resurs, som ger livsrum och rikedom åt generationer.

Många andra branscher försöker nu ställa om mot en bättre hållbarhet. Tyvärr känns det många gånger som om deras ord bara är luft. I den intensiva tävlan som pågår slår man sig för bröstet genom att lova stora saker – i framtiden. Den svenska skogsbranschen kan leverera redan idag!

Vi på Stenvalls Trä har redan tagit stora kliv framåt för en hållbar utveckling. Vi står stadigt i vår övertygelse och strävan att ta tillvara trädets alla möjligheter – det är ledstjärnan i allt som sker hos oss. Utvecklingen fortsätter i full fart. Det är en spännande framtid du och jag har att möta!

Göran Sundberg, råvaruchef

DETTA ÄR STENVALLS TRÄ AB

Grundare: Elof Stenvall, som startade företaget 1947 tillsammans med sin bror.

Ägare: Syskonen Folke Stenvall, Anna Flink och Sven Stenvall.

Affärsidé: "Vi ska tillverka högt förädlade trävaror som överensstämmer med kundernas krav på funktion och totalekonomi."

Vision: "Vi förädlar hela stocken, vår målsättning är att producera fler färdiga produkter och på så sätt utöka och säkra marknadsandelar."

Omsättning: 1,3 miljard

Antal anställda: 220

Detta magasin är utgivet av Stenvalls Trä AB. Redaktör och text: Christina Liljestrand, Höneborg AB. Grafisk form och produktion: Jonas Lundqvist information AB. Foto: Patrick Degerman/Degerman bild, Magnus Stenlin/Lulebild. Tryck: Ågrenshuset, april 2021. Upplaga: 10 200 ex.

FOTO OMSLAG: PATRICK DEGERMAN. PÅ BILDEN: MAGNUS GLADH, VIRKESKÖPARE I LULEÅ/RÅNEÅ

Högfart standardläge för Magnus Gladh

"Om man inte når eller orkar, vad gör man då? Då tar man i lite till! Om det är något som inte går, då har man inte försökt nog mycket." Med den inställningen i bakhuvudet känner sig nye virkesköparen Magnus Gladh som fisken i vattnet på Stenvalls.

Några månader har gått sedan Magnus började sin anställning, och han börjar känna sig ljummen i kläderna. Medan Coronapandemin sätter käppar i hjulen och hindrar rundvandringar på sågarna och många sociala möten, försöker han ta in fakta för att kunna svara på frågor, som "Vad gör ni av klentimret?" Men det handlar också om en sorts kulturskolning, och det är många människor han ska träffa.

–Det som slår mig är att man hela tiden stöter på samma karakteristiska engagemang: Framåt och positivt! Det spelar ingen roll vad som händer, man ser alltid något positivt och hittar en lösning.

Vad är du själv för en då, Magnus?

–Jag har varit egenföretagare sedan jag gick i skolan, förklarar Magnus. Efter skogsbruksskolan i Kalix jobbade jag ett tag som manuell huggare, men sedan har jag hållit på med och kört lastmaskiner, hjullastare, grävmaskiner och skogsmaskiner. Pappa startade företaget och jag tog över 2002.

Magnus har bott hela sitt liv i Jämtön, mitt emellan Råneå och Töre. Förutom skoteråkning, jakt och fiske ägnar han en stor del av sin fritid åt gråhunden Jope, fem år. Efter att ha hållit på med hundar hela sitt liv och haft både stövare och gråhundar ville han unna sig en riktig jaktchampion..

–Han är trots det ingen stjärna och har inte funkad klockrent i jakten. Först nu, den tredje säsongen, är det OK. Men framför allt är det en väldigt trevlig hund!

Magnus har hunnit ha hästar också, både skogshästar och två "cowboyhästar", tränade för att driva boskap.

–Det var jättekul att rida dem, lite som att köra maskin; nästan radiostyrda, bara man hittar knapparna!

Magnus ansvarsområde som virkesköpare sträcker sig mellan Råneå älvdal och Luleå. Han tar delvis över det efter Filip Backman, men hans område inkluderar också nya områden där Stenvalls inte varit aktiva förut. Men för Magnus är det "hemma", och han känner massor med folk redan från början, både markägare och entreprenörer. Han vet vem man kan ringa till för att få plogat eller behöver något annat – det är en liten värld. Han gillar särskilt att nu få mera tid

att prata med folk, till skillnad från då han satt hela dagarna i en maskin och måste producera.

–Jag tror inte att jag har varit ute en enda gång utan att det har gett ringar på vattnet. Man träffar någon eller ser nånting, får en kontakt... Sitta på kontoret måste jag göra ibland för att få ordning, men... man måste synas!

Som virkesköpare behöver man vara väldigt "allround" och det är Magnus van vid som före detta egenföretagare. Förutom att ge råd åt markägare och skriva kontrakt kommer det hela tiden småsaker: att kolla att en bom är öppen, snöröjning, prat med avverkningsgruppen, att beordra virkestransporten... Det tar tid, men markägaren behöver då bara hålla reda på en kontakt. Magnus kan ta traktorn och snöröja själv, se till att det blir gjort, till skillnad från en tjänsteperson som är beroende av att få tag i någon annan som kan göra jobbet.

"Om man inte når eller orkar, vad gör man då? Då tar man i lite till! Om det är något som inte går, då har man inte försökt nog mycket." Så brukar Magnus säga till sina barn.

– Det betyder inte att man behöver vara en övermänniska, inte alls! Men man måste försöka – och jag tror att jag försöker mer än de flesta. För man behöver inte vara bäst, men man måste *fan* vilja bli det! Annars stannar man ju av!

De snabba beslutsvägarna och handlingskraften är typiskt för Stenvalls, tycker Magnus. Som exempel berättar han om hur någon på en fredag i vintras hade sett att taket buktade in på den stora Arcushallen i Luleå. Redan på söndagen for Sven Stenvall själv dit för att snöröja med helikopter.

– Jag är själv sådan, och det är därför jag känner mig så hemma på Stenvalls. Jag säger redan "vi"! Och om man inte kan besluta själv går det utmärkt att ringa upp och fråga, och så får man direkt ett svar. Stenvalls är till och med bättre än jag trodde!

MAGNUS GLADH

Född: 1970

Familj: Sönerna Gustaf, född -98 och Linus, född -01

Aktuellt projekt: "Stugan på Furuholmen, där jag sätter upp ny sovstuga och bastu och där hunden kan springa fritt. "

Senaste resa: Chicago, en jobbresa med skogsmaskinsföretag. Häftigt, jag gillar USA!

Personlighetstest visar: "Jag planerar sällan långt i förväg, men levererar trots det i tid."

Grönt kretslopp hos Stenvalls

För några år sedan formulerade världens stater sjutton principer som ska leda till ett bättre samhälle. Kretsloppstänkande har blivit högaktuellt i den pågående klimatkrisen. Men på Stenvalls är principen att spara och ta tillvara ingen nyhet. Stenvalls är världsbäst på återbruk!

– Det som hela världen nu talar om har Stenvalls gjort hela tiden! Många måste tänka om en hel del, men på Stenvalls går detta redan som en röd tråd igenom hela verksamheten.

Orden kommer spontant från Marzena Nordberg. Som miljö- och kvalitetschef är hon djupt engagerad i kretsloppsfrågor och ägnar mycket tid åt att se hur Stenvalls uppfyller hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030.

– Strävan efter hållbarhetsmålen finns i ryggraden – djupt rotade, konstaterar hon.

Grundprincipen på Stenvalls är att se och ta tillvara resurser som redan finns tillgängliga – och använda dem.

– Hela stocken ska nyttjas och förädlas så mycket det bara går. Ett bra exempel är klentimret, som sågas och förädlas på Lövholmensågen istället för att som i de flesta andra fall bli pappersmassa.

Mestadels köps råvaran in, men Stenvalls har också egen skog.

– En växande skog är bra för klimatet, eftersom den binder koldioxid. Stenvalls är mycket noga med att följa rekommendationerna i vår stränga svenska lagstiftning och är dessutom FSC och PEFC-certifierade, vilket innebär ännu högre krav.

På ett sågverk blir det oundvikligen en hel del spill i form av bark, sågspån och flis. Detta används som energikälla till uppvärmning av koncernens fastigheter och virkestorkar.

– I Sikfors har vi en pelletsfabrik för både bulk kunder och mindre kunder som villaägare, men vi kommer att bygga en till på Lövholmen i sommar för att slippa transportera spån mellan anläggningarna, avslöjar Marzena.

För att energin från förbränningen av bark och flis ska kunna nyttjas ännu mer effektivt finns en rökgaskondensator på Lövholmen. Den fick för ett år sedan ny, effektiviserande utrustning – se artikel om det på nästa uppslag. Den aska som bildas vid förbränningen filtreras bort och kan sedan användas som skogsgödsel. Den sprids ut på

ett skonsamt sätt med helikopter och gör stor skillnad för tillväxten i skogen. Men askan används också som anläggningsmaterial:

– När aska härdat blir det väldigt hållbart, men samtidigt elastiskt, berättar Marzena. Vi har inlett ett samarbete med en forskare på Luleå Tekniska Universitet som ska undersöka om aska även kan användas som byggmaterial.

Ett annat exempel på återvinning är att virkeshuvarna av plast, som täcker virkespaketen, balas och skickas till en plastpelletsfabrik där de kan återanvändas.

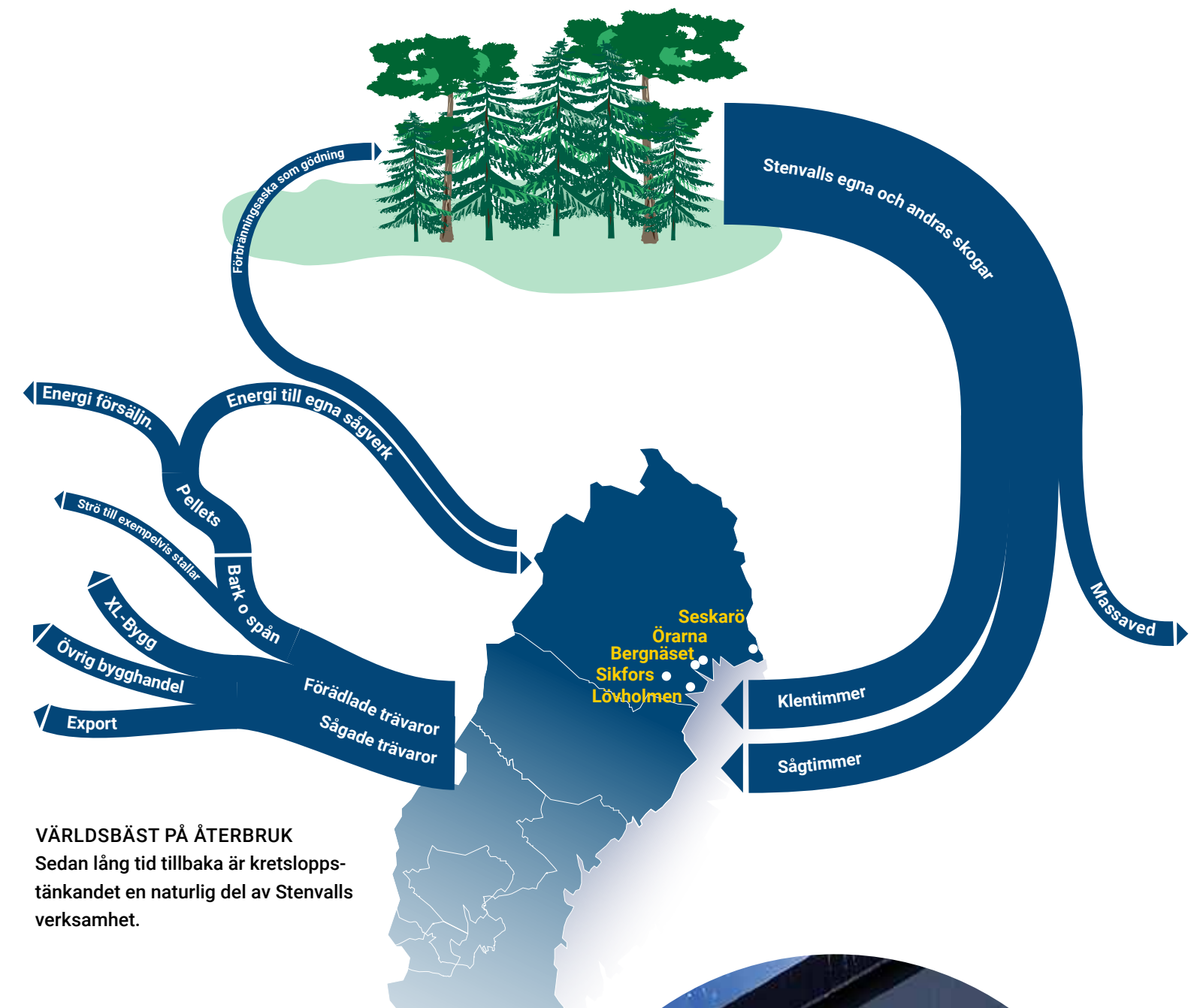
Jämställdhet är också ett av FN:s hållbarhetsmål. Stenvalls hamnade ifjol på plats 14 på den så kallade 50/50-listan där DI har kartlagt Sveriges mest jämställda ledningsgrupper, vilket kanske inte så många känner till. (50/50 syftar på visionen om en helt jämställd ledningsgrupp.)

Men av de sjutton hållbarhetsmålen är nog Stenvalls allra bäst på det som handlar om att skapa ett levande samhälle, tycker Marzena:

– Stenvalls har en enorm betydelse för de orter på landsbygden där man etablerat sina anläggningar, speciellt – förstås – i byn Sikfors, där syskonen Stenvalls pappa en gång startade företaget. Genom sågverket och genom vårt engagemang i skolan, campingen och friluftslivet bidrar vi till att människor kan stanna på orten. Sedan vi återstartat sågverket på Seskarö har hela den byn också levt upp. Att allt detta fungerar beror på den inställning som ägarsyskonen Stenvall fostrats i och för vidare. Där är mod, arbetsglädje, handlingskraft, kompetens och äkthet nyckelord. Om vi gör rätt saker rätt, så kommer alltid lönsamheten i slutändan – så är övertygelsen. Det gör oss både starka och långsiktiga.

Agenda 2030

är FN:s hållbarhetsstrategi, som antogs 2015 och ska uppfyllas senast 2030. De sjutton hållbarhetsmålen handlar dels om att avskaffa alla former av fattigdom och skapa goda, demokratiska förutsättningar för alla människor, dels om att verka för en långsiktigt hållbar ekonomisk tillväxt och vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringar. Läs mer på: globalamalen.se

VÄRLDSBÄST PÅ ÅTERBRUK
Sedan lång tid tillbaka är kretsloppstänkandet en naturlig del av Stenvalls verksamhet.

”
Det som hela världen nu talar om har Stenvalls gjort hela tiden

MARZENA NORDBERG,
miljö- och kvalitetschef
på Stenvalls Trä

FOTO: PATRICK DEGERMAN

KRETSLOPPSTÄNK PÅ LÖVHOLMENSÅGEN

Extra energi med rökgas-kondensering

Med bark och flis som blir över kan man driva en hel pannanläggning. Men det går att göra energiåtervinningen ännu mera effektiv. Med den nya anläggningen för rökgaskondensering drivs större delen av den stora spåntorken på Lövholmen. Ett miljösamt exempel på kretsloppstänket på Stenvalls.

De stora metalltrummorna glänser i solskenet och det doftar friskt av flis och bark där trucken lämpar av spillmaterial som ska omvandlas till energi. I fickan vilar den stora gripklon som fyller på den perfekta blandningen av bark och sågspån – en som både brinner bra och ger bra miljövärden.

Vid rökgaskondenseringen, som är Stenvalls senaste investering på energiområdet, jobbar pannoperatören Henrik Kohlström sedan tre år tillbaka:

–Pannstyrning är nog bland det svåraste man kan hålla på med, men för jävligt kul, och man måste nog ha en inneboende "nörd" för det. Jag läser på och tar hjälp av professorer och doktorander för att förstå varför det blir som det blir och för att få det att fungera.

Rökgaskondensering bygger på att man eldar med fuktigt bränsle, men för att kunna utvinna så mycket energi som möjligt får det inte vara för blött – då minskar effekten.

–Eftersom vi bara sågar klenstimmer här på Lövholmen är barken tunn, tunn, tunn, förklarar Henrik. Den ger mycket lite energi per volym och är extra fuktig, med en medelfuktkvot på mellan 50 och 77 procent beroende på väder. Fuktkvoten är dessutom ojämn och hinner inte jämnas ut, eftersom klenstimmret barkas direkt utan mellanlagring. Därför är det jättesvårt att få till en blandning som inte tar mer energi än den ger. Men när vi väl lyckats och den åkt in i pannan, så är det bara magi!

Tack vare en ny kamerautrustning kan Henrik se på en skärm exakt vad som händer inne i ugnen, och utifrån det kan han reglera och justera elden. När bränslet förbränns i pannan bildas rökgaser, som går ut i skorstenen. Där kyles de ner – de går från 130 grader ner till 45 grader – och då bildas kondensvatten och energi. Det "magiska" är att denna gratisenergi kan tas tillvara, så att man med den kan förvärma luften som går in i spåntorken, så att belastningen

FOTO: PATRICK DEGERMAN

”Det är jättesvårt att få till en perfekt bränsleblandning, men när vi väl lyckats så är det bara magi!

HENRIK KOHLSTRÖM, pannoperatör, enligt egen utsago med en nödvändig inneboende nördighet.

på pannan blir mindre. Värmen leds genom de stora, blanka trummorna man kan se på utsidan.

Kondenseringseffekten är kring 25–30 procent av panneffekten beroende på bränsle och temperatur.

–Det fiffiga är att ju kallare utetemperaturen är desto större blir effekten. Ju lägre returtemp in i kondensorn, desto mer gratisenergi får vi – så systemet är extra effektivt på vintern, säger Henrik.

Röken som strömmar ut ur den höga skorstenen är bara vattenånga, och den är helt ren. Det är kondensvattnet, som släpps ut i det kommunala avloppet, som behöver regleras:

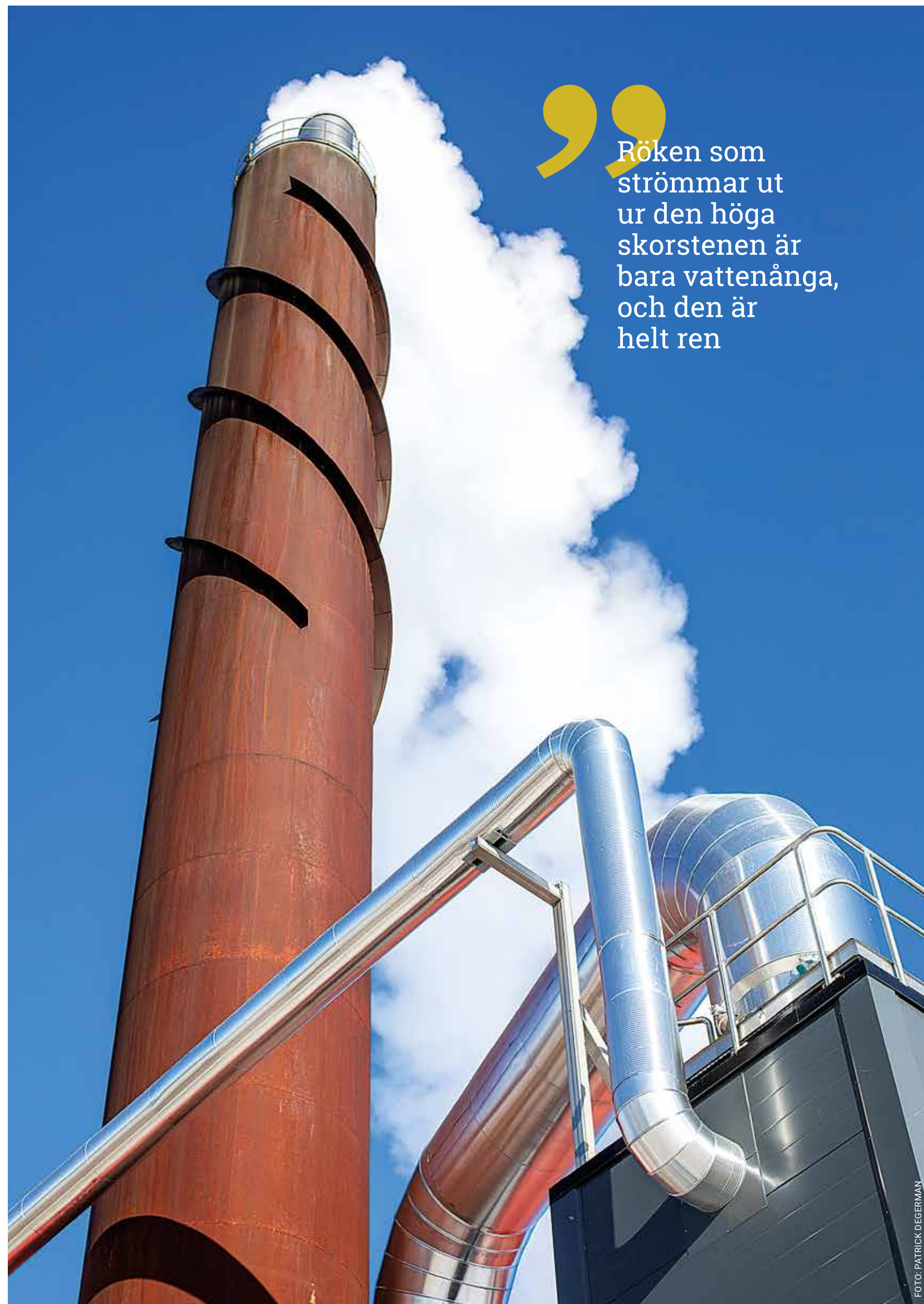
–Det får inte vara varmare än 50 grader varmt och inte innehålla för mycket suspenderade ämnen, eller stoft, utan mäts kontinuerligt. Dessutom håller vi koll på pH-värdet och justerar det genom att tillsätta lite lut om det är för lågt. Sammantaget innebär rökgaskondenseringen en klar förbättring för närmiljön.

Förhoppningar finns att Stenvalls ska kunna installera rökgaskondensering också på sina andra anläggningar. Det är en investering som trots sin storlek betalas tillbaka ganska fort.

Fakta: Kondensering

Kondens bildas när varmt möter kallt, till exempel när ånga i luften kondenserar på en flaska kallt vatten en varm dag.

Rökgaskondensering är en metod för att utvinna värmeenergi ur rökgaser vid förbränning av bränslen med hög fukthalt. Vattenångan i rökgaserna fås att kondensera genom att rökgaserna kyles. Då frigörs värme som kan tas omhand och tillföras exempelvis ett fjärrvärmenät. Rökgaserna befrias från partiklar, men det kondenserade vattnet för med sig föroreningar och måste renas. Källa: Wikipedia

”Röken som strömmar ut ur den höga skorstenen är bara vattenånga, och den är helt ren

FOTO: PATRICK DEGERMAN

Gör din mark redo för plantering

Om du har tagit beslutet att föryngringsavverka så behöver du också plantera ny skog. Men för ett riktigt bra resultat behöver marken vara förberedd. Markberedningen är grunden för återbeskogningen!

– Själva vitsen med markberedningen är att skapa en så bra växtplats som möjligt för plantorna, förklarar Emil Hahto, virkesköpare i Boden. Det bästa för en liten planta är att stå i ren mineraljord, fri från det humuslager av multnande växtdelar som bildas överst. Ju mindre annan vegetation som konkurrerar runtomkring desto mer solljus och näring, och desto bättre kommer plantan att rota sig och överleva.

Markberedningen underlättar också mycket för den som planterar att hitta en bra planteringspunkt. Dessutom ger den ett visst skydd mot snytbaggar, som hotar att gnaga i sig den späda plantans bark.

–Snytbaggar har lite torgskräck och undviker öppna ytor, fortsätter Emil. Om det inte finns annan vegetation runt omkring plantan så kommer inte snytbaggarna att vilja komma i närheten och angripa dem. Vi brukar oftast markbereda sommaren innan planteringen ska göras. Man bör inte vänta för länge; det växer snabbt igen, och vips så är arbetet ogjort.

De vanligaste metoderna för markberedning är idag högläggning och harvning. Emil liknar högläggning vid att ta en sked i en glassbunke:

–Du skopar upp den och lägger den upp-och-nervänd bredvid. Vid högläggning blir det ungefär två meters mellanrum mellan högarna. Avstånden blir jämna och marken runtomkring påverkas mindre.

Men även om högläggning är skonsammare kan metoden inte alltid användas; om marken är mycket stenig så

studsar högläggaren över stenarna och har svårt att komma åt, och det blir svårt att plantera exakt på de angivna punkterna. Då kanske harvning passar bättre: Då ligger verktyget kontinuerligt i marken och lyfts inte upp, och mineraljorden bildar på så sätt långsmala spår på markytan istället för högar.

–Vilken metod som är bäst beror på hur marken ser ut och vilken effekt den får på återväxten, säger Emil. Vi på Stenvalls resonerar med markägaren och utgår både från tidigare erfarenheter och ny kunskap.

Det är också viktigt att markberedningen görs kvalitativt och noggrant.

–Stråken och högarna skall hamna över hela ytan. Slarvar man med det kan den framtida skogen bli "luckig". En väl utförd markberedning är grunden för hur plantorna kommer att gro och växa, vare sig de är planterade eller självföryngrade.

Tyvärr finns exempel då man varit alltför ivrig i sin markberedning. Genom att man till exempel gjorde stora fåror längs sluttningar och vattendrag lakades marken ur med konsekvenser för flora och fauna som oönskade biresultat. Idag, med samlad kunskap och erfarenhet, finns bättre metoder att tillgå.

–Dagens markberedare är skonsamma, påminner Emil. De river visserligen upp marken, men på några få år har det hunnit växa igen. Och hela tiden pågår försök att skapa ännu bättre maskiner som är ännu mer skonsamma mot marken och miljön. Han sammanfattar:

–Se det som en investering! En bra markberedning kombinerad med bra och väl utförd plantering ger en kanonstart för din nya skog!

”En bra markberedning kombinerad med bra och väl utförd plantering ger en kanonstart för din nya skog!

EMIL HAHTO, virkesköpare på Stenvalls Trä

FOTO: MAGNUS STENLIN, LULEBILD

Högläggaren vänder upp mineraljord och skapar bra planteringspunkter som ger god skjuts åt nya plantor.

FOTO: FREDRIK JOHANSSON, SKOGFÖRSK

Emils tips

Tänk på det här när du ska markbereda:

Ta råd av kunniga skogliga rådgivare när du ska välja metod!

Var noga med att välja avverkningsbestånd med enhetlig (samma) markförmåga.

Märk ut stigar eller platser som du vill ska sparas.

Metoder:

Intermittent markberedning – högläggning

innebär att det blir högar eller fläckar med bestämda avstånd.

Kontinuerlig markberedning – harvning

Markberedningsaggregatet gör sammanhängande spår över föryngringsytan så att planteringspunkterna blir fler men den påverkade ytan blir större.

Inversmarkberedning

är en ny form av högläggning där en grävmaskin tar ett tag med skopan och vänder tillbaka jorden i gropen igen – en omvänd torva på samma plats.

FOTO: MAGNUS STENLIN, LULEBILD

”Att driva företag är roligt, det är en utmaning att få det att snurra och funka

PETER JOHANSSON, AP Skog

Beredvillig entreprenör

Nu närmar sig markberedningssäsongen och AP Skog i Råneå skickar sin utrustning på service. När perioden börjar måste all utrustning vara i toppskick.

–Vi börjar i mitten av maj och håller på tills det fryser igen, berättar Peter Johansson, som har drivit företaget i tio år och äger det tillsammans med Andreas Mella, sonen till sin sambo. Vi markbereder ungefär 8 000 hektar per år.

Att ägna sig åt detta är inte så vanligt bland entreprenörer.

–Många säger att det är så besvärligt, fortsätter Peter. Vi startade för att vi såg ett behov, och när vi väl lärt oss och fått flyt, så fortsatte vi – på den vägen är det. Det gäller att vara effektiv så att man kan hålla vettiga priser och ändå tjäna lite pengar. Kruxet är att objekten är så små och varje pass går så pass snabbt att man måste förflytta sig väldigt ofta; vi kör 1–1,5 hektar i timmen. Ifjol körde vi nästan 1200 objekt, så det är en djävulsk logistik för att få det att flyta. Men att driva företag är roligt, det är en utmaning att få det att snurra och funka.

AP Skog har tre stycken fyraradiga högläggare, som under markberedningssäsongen kopplas bakom skotarna. Varje fordon transporteras mellan de aktuella områdena på trailer. Var föraren ska köra och vilka hänsyn hen ska ta lägger uppdragsgivaren in i ”Forest Link” så att man kan se kartorna direkt på skotarens display.

–Utan det systemet skulle jag bli tokig! säger Peter och minns de första åren, då det fortfarande var papperskartor som gällde. Fyra pärmar behövdes för att rymma dem, och idag skriver vi inte ens ut dem... Färre misstag blir det också. Det händer visserligen någon gång att de missat en kolbotten eller tjärdal vid avverkningen, men i så fall rundar vi dem bara. Vi får inte heller gå för nära bäckar, det kan bli körsador. Och stråken måste läggas längs med bäcken för att inte skapa fårar som vatten söker sig direkt ner i så att det blir utlakning.

Under markberedning finns hela tiden risken för skogsbrand, som är något som brukar inträffa varje år. Speciellt där marken är stenig bildas lätt gnistor. För att undvika det kan man tvingas välja fuktiga och mindre steniga poster, och ibland när det är extremt sätter man ut brandvakt eller kör bara på nätterna.

–De första veckorna på våren är risken som störst. Vi kan nästan alltid släcka själva – vi har kratta, spade och flera extra niokilos släckare på maskinen – men det har hänt vid ett par tillfällen att vi fått kalla på brandkåren. Vi håller hela tiden koll på ”brand-appen”, men när det förekommer varningar för brandrisk för allmänheten så är det sällan något händer, för då har det hunnit komma upp grönt gräs som dämpar risken. Men man kan inte nonchalera brandrisken utan måste sätta in alla resurser direkt och ta det på allvar om det händer något, avslutar Peter.

Markbered skonsamt där renar betar

FOTO: MAGNUS STENLIN, LULEBILD

– Det går att kombinera skogsnäringens behov med rennäringens behov, menar Stig Persson från Gällivare skogssameby. Gör markberedningen så skonsamt som möjligt, med så lite åverkan på marken som möjligt!

Planerar du avverkning inom områden där Gällivare sameby har renbete kanske du stöter på Stig i ett samråd. Stig ser sig i första hand som renägare, men är också skogsägare och har därmed intresse av skogen.

Det Stig önskar när markberedning planeras är dels att renlaven bevaras, dels att framkomligheten i marken behålls.

–De känsliga områdena minskar i omfattning och blir ännu mer känsliga, och de släta lavhedarna och hänglavskogarna, renens vår- och nödbete, blir mer och mer sällsynta, förklarar han. Det är kärt! Jag förstår att det behövs åtgärder ifall det finns tjock mossor eller humus, men på tunna, ”skarpa” marker skulle det inte behöva göras så mycket åverkan. I steniga älvdalar där det ofta är mycket svårt att få fram mineraljord verkar markberedning ofta ske bara av ren slentrian. Ibland avverkar man utan att ha tänkt på hur återbeskogning ska ske efteråt.

Stigs uppfattning är att rennäringen oftare måste anpassa sig, även om markägarna försöker ta hänsyn deras synpunkter.

–Men det går att markbereda på ett bra, skonsamt sätt, så egentligen skulle det inte behöva vara någon stor sak, menar han. För några år sedan gick flera aktörer ihop och sammanförde renägare med markberedningsförare, och det blev ett väldigt bra resultat. Nu skulle det behövas en påminnelse igen. Vi ska ju leva och verka på samma mark!

FOTO: MAGNUS STENLIN, LULEBILD

”Det går att kombinera skogsnäringens behov med rennäringens behov”. Stig Persson, Gällivare skogssameby

Fakta: Samråd med sameby

Vid samråd vägs äganderätten av marken mot renskötselrätten. Båda har lagligt stöd men får inte hindra varann att bedriva en rationell verksamhet.

Kravet på samråd gäller inte om din bruksenhet är mindre än 500 hektar produktiv skogsmark och det planerade hygget är mindre än 20 hektar inom bruksenheten. I fjällnära skog gäller 10 hektar.

Regler och direktiv för samråd finns i skogsvårdslagen (§ 20) och hos certifieringsorgan

THE NEXT GENERATION PICKUP

by **ISUZU**

VÄLKOMMEN IN OCH
PROVKÖR HELT NYA D-MAX

MER

KAPACITET | STYRKA | SÄKERHET | KOMFORT

BOSSESBIL&MOTOR

LULEÅ, Ostrongatan 4, 0920 - 877 70

Mån-tor 09-17:30, fre 09-17, lör 11-14, www.bossesbil.se

Isuzu D-Max Double Cab fr. 269.900,- exkl. moms. Bränsleförbr. bl. körn. 8,2-9,2 l/100 km, CO₂ bl. körn. 216-241 g/km (WLTP)

ÖKA VOLYMEN PÅ DIN SKOG

Kallax Flyg AB utför alla typer av skogsgödsling, askning och skogsinventering. Genom avancerad gödselutrustning och programvara säkerställer vi produkten och därmed tillväxten på din skog, detta på ett tidseffektivt sätt med hög precision. Vi tillhandahåller allt från gödsel och aska till spridning med helikopter.

RING OSS SÅ BERÄTTAR VI MER!

Kallax Flyg AB • 0980-81 000 • info@kallaxflyg.se

www.kallaxflyg.se

Stolt leverantör till Stenvalls olika sågverk

Stenvalls Trä och RemaSawco har ett långt och framgångsrikt samarbete tillsammans. Senast i projektet på Seskarö där RemaSawco fått möjligheten att leverera mätsystem och styrsystem till alla delar av anläggningen.

Leveransen omfattade bland annat:

- RS-LogProfiler 3D/2X, en scanner med röntgen och 3D mätning för sortering av stockar baserat på yttre form och inre kvalitet.
- RS-BoardScannerQ, en bräddscanner för mätning av kvalitet, geometri och hållfasthet till justerverket.
- RS-Opt, senaste generationen stockoptimering för beräkning av bästa postning (sågmönster) i såglinjen.

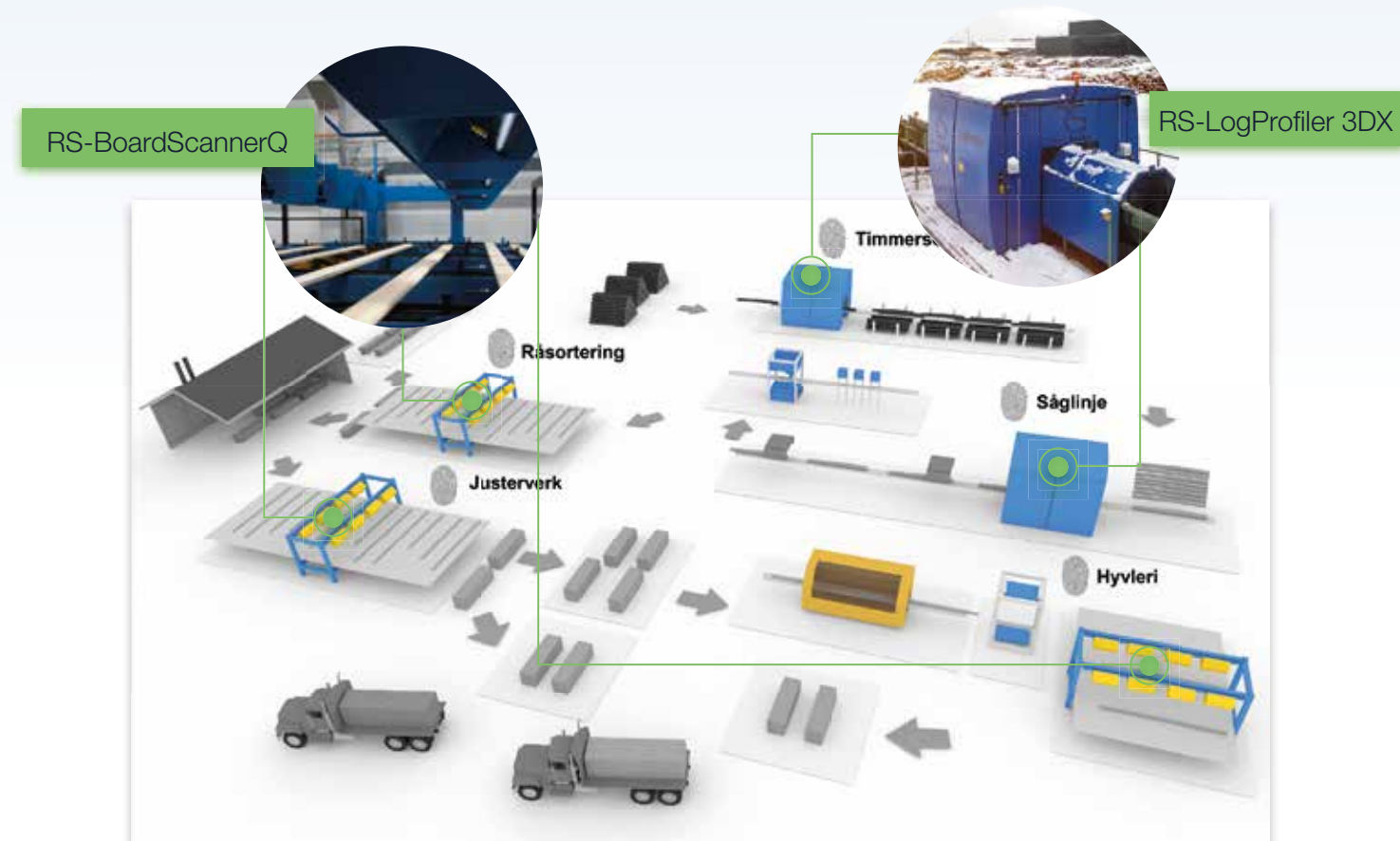
Med dessa system installerade, fortsätter Stenvalls att vara en sågverkskoncern i absoluta framkant och därmed en av RemaSawcos viktigaste samarbetspartner.

Utvecklingen fortsätter nu genom att använda RemaSawcos unika verktyg, för att genom fingeravtrycksteknik koppla samman röntgendata från RS-LogProfiler 3D/2X med information om bräddans slutkvalitet från RS-BoardScannerQ i justerverket. På detta sätt arbetar Stenvalls kontinuerligt för att förbättra sin stocksortering för ett ökat utbyte samt hitta nya specialkvaliteter med unika egenskaper.

RemaSawco är glada och stolta att vara en partner till Stenvalls i detta arbete. Vi ser fram emot nya projekt i framtiden.

Det Digitala Sågverket

www.remasawco.se

RemaSawco

Snabb anpassning och klokare beslut med rätt affärssystem

När kundbeteenden snabbt ändras är korrekt information i realtid en förutsättning för att kunna fatta rätt beslut. iFenix affärssystem täcker företagets samtliga kärnprocesser vilket minskar behoven för integration.

iFenix. Smart, snabbt och kostnadseffektivt.

www.ifenix.se | 010-27 27 395 | Genesis IT

KUNGEN av SKOGEN

KOMPLETT SKOGSEKIPAGE 9-TONS VAGN, SKOGSKRAN 7 METER

PALMS SKOGSKRAN 4.70

- 7 meter med enkel teleskop
- Ventilpaket Parker lågtryckservo med proppstyrning för grip och teleskop.
- Teleskopiska stödben
- Grip 0,18
- Enkelbromsad länk
- Radiostyrd vinsch

PALMS VAGN 9 TON

- Ramstyrning
- Tre par stötdor, lås på första paret
- Hjul 400/60-15,5
- Infällbara färdljus bak

Nu! **199.000 kr**
Ordinarie pris 256.750 kr

Kampanjen gäller t.o.m. 31/5-2021

- Vagnar från 6 ton - 18 ton, största finns med 4WD.
- Kranar 5,4 m. - 9,4 m.

www.norrmaskiner.se

NORRMASKINER

Ernsäckhammen 35, Luleå • Vxl 0920-311 00
Säljare direkt 0920-288 950, 288 951, 288 953

Pris
exkl. moms

Röjningen – ett motionspass med mening

Svettepärlorna tillrar i pannan då kroppen arbetar, och extra-kilona som smugit sig på oss under vinterns och vårens helger rinner av. Röjningen ska man inte försumma. Men varför, och hur gör man det bäst? Thomas Wikström, fastighetschef för Stenvalls egna skogar, ger oss svaren.

När snön har smält och marken torkat upp lite packar skogsägaren sin matsäck, tankar röjsågen, drar på sig skyddskläderna och ger sig ut. All barmark är säsong för röjning, men kanske är det som bäst just nu innan löven hunnit slå ut och värmen kommit.

– Skogen är precis som ett morotsland, fast i större format, menar Thomas Wikström. Om man plockar bort några plantor blir det mer livsrum för de kvarvarande. Röjning är, precis som gallring, ett måste för att få ekonomi på sitt skogsbruk längre fram.

Ändå finns det i vårt land stora arealer produktiv skogsmark som inte röjs. Kunskapsbrist, plus att det kostar pengar, tror Thomas är orsaken.

–Man måste se det som en investering. Låter man bli så finns visserligen en viss produktionsförmåga, men självröjd

och självgallrad skog blir efter hundra år avsevärt mycket mindre lönsam, med klenare stammar, högre kostnader och lägre netto. Exakt hur stor skillnaden blir beror naturligtvis på flera faktorer, men det kan röra sig om åtskilliga tusen-lappar.

Hur vet man vilka stammar som ska bort?

–Det beror på vad man har för syfte med sin skog och vilken typ av bestånd man vill ha, till exempel tall eller löv. En grundprincip är att förädlat material växer bättre, därför sparar man planterade exemplar. Träd med bra grönkrona vill man också ha kvar, eftersom en bra grönkrona är motorn i fotosyntesen och tillväxten.

Bort går typiska "vargstammar", med mycket och grov kvist, och risiga, snett uppåtställda grenar. Enstaka älgbeta-de träd brukar man också lämna, eftersom älgen tenderar att komma tillbaka till det som är redan är betat. Extremt älgtäta områden kanske man får vänta med att röja tills stammarna är så pass grova att de är "älsäkra". Barrskog behöver lövröjas för att inte hämmas; lövträd växer snabbare än barr.

–Men allt hänger på hur ungskogen ser ut. Och ta inte bort allt löv! Biologisk mångfald behövs, och dessutom är multnande löv bra gödsel.

Thomas började som så många andra barn i skogsfamiljer med att hjälpa pappa med röjningen av den egna skogen; först med röjyxa och från 12–13 års ålder med röjsåg, fast under uppsikt.

Idag har Thomas egen skog, som han röjer själv.

–Det är en jättehärlig känsla när man kan vända sig om efter ett dagsverke och se: det här har jag åstadkommit! Och så sover man extra gott den natten...

Men det finns tillfällen då man bör leja bort röjningen.

–Var och en måste bedöma utifrån sin kunskap, tillgång på tid och personliga kondition. Röjer man själv är det väldigt vanligt att man tar bort för lite, men lejer man bort det till proffs så vet man ju att det blir väl genomfört. Man kan leja bort stora, mer svårrodda och svårtillgängliga områden och områden där en annan efterföljande åtgärd, som gallring, påverkas. Kom ihåg: Det är alltid bättre att leja bort röjningen än att man skjuter upp den, så att den inte blir av alls.

Thomas röjningstips till nybörjaren:

1. **Först och främst:** Se till att din skog blir röjd! Det är mycket bättre att röja lite fel än att inte röja alls.
2. **Ta det lugnt** första röjningspasset, röj bara en halvdag! Vi är många som vaknat upp dagen efter med träningsvärk från topp till tå...
3. **Gå en röjningskurs**, till exempel hos Skogsstyrelsen. Certifikat är dock inget krav för röjning på egen mark.
4. **Vänta inte** med röjningen tills det är för varmt och myggigt! Sikten i skogen är också som bäst innan löven hunnit spricka ut.

Unna dig bra utrustning

5. **Unna dig bra utrustning**, det tjänar du på i längden. Se till att röjsågen är nyservad och klingan vass. Byt och rengör luftfiltret med jämna mellanrum.
6. **Glöm inte extra vatten och myggmedel!**

Ignorera inte olycksrisken

7. **Ignorera inte olycksrisken!** Ta med första förband och telefon. Ifall du röjer ensam, meddela vart du far och när du har tänkt komma hem. Var uppmärksam så du inte trampar på orm eller ett jordgetingbo.
8. **Har du en stor fastighet** kan det finnas möjligheter att hitta intäkter som finansierar röjningen. Kontakta din virkesköpare för hjälp!

Det är spännande, för fåglar finns överallt, och man vet aldrig i förväg vad man ska komma att få se

TAGE ENGLUND, fågelentusiast

På ugglespaning i Bodenskogarna

Korsnäbb, orre, nötskrika, kungsfågel, trädkrypare och svartmes. Domherre, tjäder, trädpiplärka, taltita, blåmes och sparvuggla. Skogen är full av fågelliv, och det senaste året har intresset för fågelskådning rekordökat. "Det är spännande, för fåglar finns överallt, och man vet aldrig i förväg vad man ska komma att få se", säger Tage Englund, fågelentusiast i Boden.

En fotograf brukar föra en ganska anonym tillvaro bakom sin kamera, men idag är det annorlunda. Patrick Degerman är nämligen hängiven fågelskådare, och det har vi fördelar av redan innan vi når målet för vår reportageresa. Artportalen, SLU:s nätbaserade sajt där alla allmänhetens observationer samlas och all information inklusive kartor är lättillgängliga, rapporterar nämligen: En lappuggla sitter i närheten av en gammal lada, alldeles utmed vägen, i jämnhöjd med Ersnäs söder om Luleå.

Att vi är på rätt ställe är otvetydigt; flera bilar står parkerade längs vägrenen och sex-sju fågelskådare med långa kameraobjektiv spanar mot en dunge. Själv upptäcker jag den inte förrän den rör på sig; de mäktiga vingarna flaxar då den flyttar från en gren till en annan. Väl kamouflerad sitter sedan lappugglan där och spanar efter byte. Med sin skarpa hörsel kan den höra en sork röra sig under snön.

Lappugglan, *Strix nebulosa*, är efter berguven vår näst största uggla och den enda som är aktiv på dagen. Hannen blir 68 centimeter hög och mäter 1,40 meter mellan vingspetsarna.

–Men det är mest fjädrar och väldigt lite muskler, inunder är den liten och ganska ynklig! berättar Patrick. Det är därför den mest äter sorkar och inte tar harar som andra fåglar i den storleken.

Lappugglan är sällsynt, och Patrick brukar bara se den nån gång om året. Om en art är särskilt känslig eller hotad kan bara forskare se på Artportalen var den finns. Från och med februari kan allmänheten till exempel inte se om vitryggig hackspett skulle dyka upp. Men faktum är att vitryggig hackspett har ökat i antal de senaste åren, inflyttad via Ryssland, och har visat sig flera gånger i luleåtrakten.

–Det är tillgången på föda som styr hur fåglarna rör sig, förklarar Patrick. Om det till exempel finns mycket rönnbär så får vi se mycket sidensvans.

Innan vi ska träffa vår intervjuperson i Boden är det gott om tid. Vi hinner med en avstickare till Harads också, "bara tolv mil tur och retur". Där hoppas vi få se en svarthalsad trast, en sibirisk art som det i Sverige bara ses några ex av varje år.

FOTO: PATRICK DEGERMAN

FOTO: PATRICK DEGERMAN

”Det som är så roligt är att det kan dyka upp vad som helst

–De flesta trastarna flyttar söderut på vintern, men det finns alltid några exemplar som övervintrar, upplyser Patrick. Det här exemplaret har matats med limpa och annat gott vid familjen Sundlings fågelbord hela vintern.

Vi styr upp på deras gård och spanar. Men tyvärr! Just idag verkar den svarthalsade trasten ha annat för sig. Kan-ske är det för sent på dagen.

Vårt möte i Boden är planerat till mörkrets inbrott. Vi har stämt träff med Tage Englund på Lidl-parkeringen.

För Tage har fåglarna varit ett intresse ända sedan pappa tog med honom ut i skogen som barn. I sitt jobb som parktekniker har han passerat på att bygga holkar och häckningsflottar för sjöfåglar när han jobbat med grönområden. Inte konstigt då att också hans barn tidigt fick vara med och "lufsa":

– Speciellt på våarna, då det var en stående punkt att vi skulle titta på ett ugglebo. Det fanns en lappuggla som häckade i Ängesbyn, och barnen fick komma nära och se "gul-ögonen"! Mäktigt!

Tages favoritlokal är Ängesbyn norr om Luleå, dit han ofta for med sin pappa som barn och där de såg både brun kärrhök, rördrom och gråspett, vilket på 1960-talet var riktigt ovanligt, en riktig bomb. Där fanns också häckande slaguggla. Det har Tage en speciell erfarenhet av. Vid ett risbo blev han en gång attackerad av en slaguggla:

–Det bara smällde till bakom ryggen! Revan på militär-jackan där den slitit med klorna blev 20 centimeter. Den hade jag kvar för att visa grabbarna flera år... Man får se upp med slagugglor, man kan få ett slag mot halsen. Dessutom är klorna så skitiga att man måste ta stelkrampssprutor efteråt.

På vår väg ut till Degerberget i Bodens utkant passerar vi flera pansarvagnar med personer i vita kamouflagekläder; i dagarna pågår en jättestor militärövning. I garnisonsstaden Boden är det Kronan som rör om det mesta av skogen, och de har varit sparsamma med åtgärderna.

Vi stannar utanför ballonghallen, en unik byggnad från första världskrigets tid som byggdes för att inrymma zeppelinare, och masar en bit på skarsnön som fortfarande ligger tjock. En fantastisk stjärnhimmel med en dekorativ nymåneskära är uppspänd bakom trädtopparna. Här kan man med lite tur få höra pärlugglans hoande, en serie med starka "poanden" som upprepas flera gånger, och enligt uppgift kan höras flera kilometer bort.

–Pärlugglan gillar tallskog med inslag av gamla aspar, där spillkråkan hackat bohål åt den, förklarar Tage. Den är inte alls ovanlig.

Men det är mest bruset från Boden som hörs. Vi passar istället på att fråga efter Tages favoritfågel, och svaret blir lappmesen:

–Den är rund, mjuk och varmt beigebrun, och den har fint läte. Den kommer nära och man kan se den året runt, den är så stationär. I stugan har vi ett "eget" par som vi haft i många år. Men aftonfalk är den art jag längtar jag mest efter att få se, det har jag aldrig gjort. Den är grymt vacker och fruktansvärt snabb.

Vi fortsätter en bit till med bilen, parkerar på en ficka och följer ett skoterspår så att vi till slut korsar elljusspåret. Två skidåkare passerar i marschfart. Men ingen pärluggla. Kan-ske har de skrämts bort av bullret från militärövningen.

De senaste åren har intresset för fågelskådning ökat starkt, med kändisprogram i TV och digitalfotografering, och detta verkar bara ha förstärkts i pandemitider, när fler och fler ägnar sig åt friluftsliv. Men frågan är vad det är som fascinerar så mycket med fåglar.

–Det som är så roligt är att det kan dyka upp vad som helst, menar Tage. Det är så oberäkneligt, och fågeln kan vara borta om en sekund. Till det kommer förstås att fågelskådning är ett sätt att komma ut, och så gemenskapen man har med andra skådare.

Patrick håller med:

– Fåglar finns överallt, både långt borta och nära, vid din egen husknut. Det kan innebära både jakt, spänning och meditation. En adrenalinkick när man far och letar någon ovanlig art, eller att stå ute vid havet en halv dag och bara titta på streck.

Tage hoppas att han fortplantat intresset för friluftsliv i sina fyra barn och nio, snart tio, barnbarn:

–Fast de tar hellre fiskespoet är kikaren! Men man vet aldrig, det kanske kommer.

...adrenalinkick när man far och letar någon ovanlig art

PATRICK DEGERMAN, fotograf och hängiven fågelskådare

FYRHJULSDRIVEN NATURUPPLEVELSE.

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

ŠKODA OCTAVIA SCOUT TDI 150 DSG 4x4 fr. 345.100 kr

Förmånsvärde fr. 2178 kr**

► Digital instrumentpanel ► LED Matrix-strålkastare ► Eluppvärmbar ratt

Bränsleförbrukning blandad körning från 5,3–5,5 l/100 km, CO₂-utsläpp från 140–144 g/km.

Extrautrustning kan påverka förbrukning och CO₂ WLTP. Miljöklass EU6. **Gäller t.o.m. 17 maj 2021. **Förmånsvärde netto/mån vid 50% marginalsatt. Bilen på bilden är extrautrustad.

DRAG- OCH
VÄRMAREPAKET
9 900 KR*
(VÄRDE 30 000 KR)

Strömbergs Bil

- kundens val -

Vattenvägen 21, Kalix
Måndag-fredag 8-17
Lördag 10-14

Peter
Johan
Sara

0923-750 94
0923-750 95
0923-750 96

Håkan
Amanda

0923-750 97
0923-750 99

Följ oss på facebook!
www.strombergsbil.se

Wayke
Se alla våra bilar på Wayke.se

Ta nästa steg i karriären tillsammans med oss på Stenvalls Trä!

Vi söker medarbetare som vill utvecklas och växa tillsammans med oss. På våra anläggningar kan du jobba med allt från produktion till administration och vi erbjuder en spännande arbetsplats.

STENVALLS

Mer information på stenvalls.se

Kom hit så blåser vi dig!

NÄR DU KÖPER NYA DÄCK HOS OSS SER VI ALLTID TILL ATT DE HAR RÄTT LUFFTRYCK!

Däckteam Älvsbyn / Älvsby Däck & Olja AB

Mån-Tors: 07-17, Fre 07-16.30 • 0929-558 85
Luleåvägen 4 • dack.olja@alvsbyn.net

DÄCKTEAM
vet vilka däck du behöver

Bråttom i blånadens tider

Nu nalkas sommaren, och med den risken för blånad. När det är varmt och fuktigt ute är risken som störst att dyrbart virke ska förstöras. Men vad är egentligen blånad, och vad gör det med virket?

Under den perioden maj till september granskar virkesköparen Erik Hammarberg sina avlägg extra noga. Hittar han blånad måste han spåra den så att angripet virke inte blandas med friskt.

–Man kan se den tydligt i stockändan och där barken släppt, förklarar han. Den kan snabbas på till exempel om barken skadas vid avverkningen. Oftast uppkommer den på vägen mellan avverkningen och sågningen, så under den kritiska perioden på året gäller det att hålla virkets transporttid så kort som möjligt. Men ibland kan vädret sätta käppar i hjulet; regn kan till exempel göra transportvägar ofarbara – så det gäller att ligga ett steg före.

– För en markägare är det en god idé att se till vägarna i god tid, tipsar Erik.

Om man avverkar i egen regi behöver man också vara medveten om riskerna.

–Ofta tar det lite längre tid att få ihop ett lass om man gör det själv, så det kan vara bra att undvika att hugga sitt leveransvirke under perioder som man vet är känsliga för blånad. Annars bör man kontakta köparen tidigt och meddela att man har en virkesleverans på gång, så att det kan hämtas fort.

Blånad är en typ av svampangrepp som uppstår då timret torkar och det är varmt ute, som allra mest vid sommartemperaturer på omkring +25 grader. Svamparna bildar blåa, radiella stråk på timret och gör det mindre användbart. Dess värde sänks och om det inte kan användas till annat riskerar det att bli massaved eller till och med bränsle. Men varför?

–Blånad påverkar inte hållfastheten på virket, förklarar Dan Olofsson, som arbetar med utveckling på Stenvallssågarna. Däremot anser många att blånad kan fungera som en inkörsport för röta – angripet virke tar lättare upp fuktighet – så det anses ändå oftast som olämpligt för utomhusbruk.

FOTO: PATRICK DEGERMAN

...det gäller att ligga ett steg före
ERIK HAMMARBERG,
virkesköpare Stenvalls

Blånadsangripna plank kan bli flammiga när de målas, eftersom de till exempel vid betsning suger åt sig färgen ojämnt. Men egentligen är det mest en estetisk fråga; man vill inte ha missfärgningar på virke som ska synas. Blånad är inte heller hälsofarligt för människor som mögel är.

Faktum är att man förr i världen hade mindre problem med blånad, eftersom timret flottades och hölls fuktigt på det viset. Idag finns metoder att ta till på sågverket om väntetiden till sågning blir lång; det kan beattnas med sprinkler eller skyddas med ett lager snö och bark.

–Man vet att det är risk för blånad när fuktkvoten i träet understiger 30 procent och att risken avtar igen vid kvoter under 20 procent, det är därför risken försvinner när virket gått igenom torken, säger Dan. Men svampen är så fiffig att den på vägen dit till viss del kan binda fukt till träet själv och på så sätt öka fukten lokalt. Så det gäller att se upp! Inget virke får bli liggande bortglömt under blånadsperioden.

FOTO: MARGOT SEHLSTEDT-PERSSON

FAKTA: BLÅNADSSVAMP...

- **Lever på kolhydrater** i död ved eller virke. Eftersom "svamptrådarna" (hyferna) är pigmenterade (brunfärgade) bildas blåaktiga stråk i mörkstrålarna när de växer inne i veden.
- **Sprids med luften** eller med hjälp av insekter, till exempel av barkborrar efter deras svärmning på våren.
- **Kallas ibland blårötesvamp.** *Ophiostomatales* är det latinska namnet.

Massey Ferguson

MF8S

BÄTTRE PÅ ALLT.

Mycket tystare
Förbättrad 360°-vy
Lättåtkomliga reglage
Effektivare AC

Gör årets bästa investering!

Kontakta din närmaste Staffareanläggning så får du en personlig demonstration och provkörning i grymma MF8S!

STAFFARE AB

staffare.se

Ett naturligt val

Biobränsle och fiberråvara från sågverken!

REBIO AB är ett ledande biobränsleföretag i mellersta och norra Sverige. Vi har en bred och mångårig kompetens kring hantering av trädbränslen från träindustrier och skog såväl som att bygga upp säkra och effektiva leveranssystem.

KVALITETSTRANSPORTER

Vår styrka är transportlösningar på Nordkalotten. Bra förbindelser och partners. Vi kan också ge transport till Europa. Wiiks Transport AS gör allt för att få en effektiv lösning på dina logistiska utmaningar.

Kontakta oss idag för mer information om prissättning, produkter och tjänster!

www.wiiks.no

Våra virkesköpare

Bo Forslund
Skellefteå älvdal
070-184 10 11

Rikard Lindkvist
Skellefteå älvdal
070-184 10 12

Ola Lindström
Skellefteå älvdal
070-184 10 96

Lars Forsell
Skellefteå älvdal
070-630 85 14

Erik Hammarberg
Piteå älvdal
070-184 10 14

Rikard Rödlund
Arvidsjaur
070-201 90 62

Magnus Gladh
Luleå och Råneå älvdalar
070-184 10 25

Emil Hahto
Luleå och Råneå älvdalar
070-184 10 18

Lars Lundkvist
Kalix älvdal och Haparanda
070-377 60 52

Leif Hannu
Torneå och Kalix älvdalar
070-377 60 59

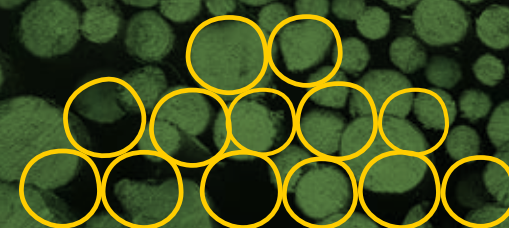
Göran Sundberg
Råvaruchef
070-184 10 13

Klentimmer – vår hjärtesak

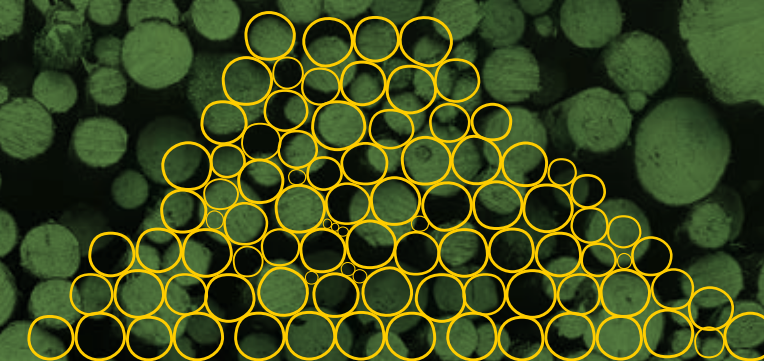
Klent timmer behöver inte bli massaved! Stenvalls Trä sågar och förädlar träd med diameter ända ner till tio centimeter. Det innebär att andelen timmer vid en sluttavverkning blir större. Normalt 80 procent, och vid en gallring ännu mer.

Panel, möbler, spiror, trallar, hyllor, limträstolpar, dörrkarmar, underlagsskivor, emballagepallar ... allt detta kan göras av klentimmer! Bättre för din plånbok. Och dessutom: det känns rätt bra att skogen blir till något konkret – eller hur?

TRADITIONELL MODELL

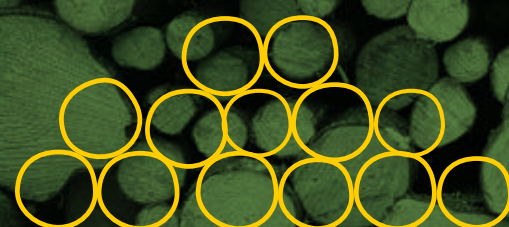

Timmer

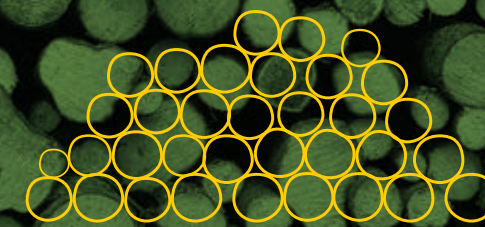

Massaved

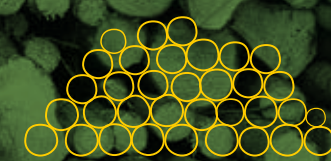
STENVALLS MODELL

Timmer

Klentimmer

Massaved

En pergola byggd av klentimmer. Klentimmer kan användas till så mycket annat än pappersmassa.

Vad ska du bygga i sommar?

Patrik Karlsson, Djupviken, Piteå:

–Mitt projekt är att byta tak, från pann-tak till plåttak, på vår sextiotalsvilla. Jag gör det mesta själv, men får hjälp av min far, som är en riktig allt-i-allo och kan det mesta.

Madeleine Stenvall, Sikfors:

–Sommaren 2021 tror jag kommer bli året då hela svenska folket bygger och odlar. Jag har antagit en utmaning att odla hundra dahliaknölar, och för att få plats med alla kommer vi att bygga en odlingsbädd på 20 kvadratmeter med sarg av värmebehandlat trä. Jag har dessutom byggt superfina klätterstöd till trädgården. Vi kommer också att färdigställa garagebygget vi påbörjade förra året.

Thomas Nilsson, Sandholmsudden, Piteå:

–Vi har letat hus närmare havet och i fjol köpte vi två tomter, varav den ena var obebyggd, och på den ska vi bygga ett dubbelgarage och även en stuga längre fram i tiden. Vi har fått bygglov och på försommaren ska vi gjuta platta så fort det går att forsla dit betong på grusvägen. Efter våra semestrar levereras trästommen till garaget som en byggsats, som vi skall sätta ihop tillsammans med min son som är snickare. Vi ska också bygga en brygga med färdigimpregnerat virke från Stenvalls.

Elin Stenvall, Kallax, Luleå:

–Min sambo och jag ska bygga en ny altan och en brygga. Vi kommer alltså att ha fullt upp! Altanen ska byggas med 28x120 XLent-trall så att den håller sig fin i många år framöver. Bryggan ska bestå av moduler som vi lyfter på plats, så där kommer vi att använda oss av 22x95 premiumtrall som väger lite mindre. Vi hoppas på fint väder så att vi snabbt blir färdiga och kan ha härliga grillmiddagar utomhus i kvällssolen!

Värdefullare skog med förädlade plantor

Jo, du kan i högsta grad påverka värdet på din skog. Redan från början.

**SVENSKA
SKOGSPLANTOR**